

بررسی علم فنگ شویی و کاربرد آن در ایجاد فضایی آرامش بخش در خانه

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۲۶

کد مقاله: ۵۰۹۸۴

الهام خسروی پور^۱، بهمن خسروی پور^۲

چکیده

استفاده از فنگ شویی برای وارد نمودن انرژی به زندگی است. فنگ شویی یک فلسفه‌ی باستانی در چین بوده که برای پیدا کردن چیدمان صحیح در ساختمان‌ها بکار می‌رود تا بهترین اثر را بر انرژی مثبت "چی" داشته باشد. خانه مسکونی به عنوان "کانون زندگی انسان‌ها" باید شرایطی داشته باشد که بتواند به عنوان محل آرامش انسان عمل نماید. نقش فضای داخلی خانه در القای حس آرامش ساکنین انکارناپذیر است و همچنین جریان مناسب و درست «چی» در خانه بسیار مهم و حیاتی است. اگر «چی» نتواند در خانه جریان داشته باشد، راکد می‌ماند و به انرژی مخرب یا «شناچی» تبدیل می‌شود. براساس مفاهیم فنگ شویی در کنار این مطلب، عناصر ۵ گانه چینی نقش بسیار مهمی در فنگ‌شویی ایفا می‌کنند. این عناصر عبارت‌اند از: آب. چوب. خاک. آتش و فلز که به روش‌های خاصی باهم رابطه دارند که این روش‌ها را معمولاً چرخه‌های سازنده و مخرب می‌نامند. به طور کلی مهم‌ترین چیزهایی که باید رعایت کرد، پرهیز از بی‌نظمی و هرگونه انباستگی، استفاده از رنگ‌های مناسب، خطوط منحنی، در نظر گرفتن جهت‌های مناسب است. مقاله حاضر به شیوه‌ی مروی به بررسی مفاهیم و کاربرد صحیح عناصر فنگ شویی پرداخته است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرکال جامع علوم انسانی

واژگان کلیدی: فنگ شویی، انرژی چی، انرژی شاچی، فضای خانه

۱- کارشناسی ارشد مدیریت دولتی گرایش منابع انسانی دانشگاه آزاد اسلامی شوشتر، خوزستان (نویسنده مسئول)
Khosravipour1400@gmail.com

۲- استاد و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان

۱- مقدمه

خاستگاه فنگ شویی قاره آسیا است به همین خاطر قوانین آن برای ما ایرانیان بیگانه و ناآشنا نیست و بسیاری از راهکارهایش از قدیم در فرهنگ ما نیز وجود داشته و بخشی از باورهای کهن ما بوده است.(مهدوی و غلامعلی، ۱۳۹۲). فنگ شویی به نظامی از قوانین کهن چین تعلق دارد. از هزاران سال پیش چینی‌ها خانه‌های خود را به کمک آن "مکانی برای خوشبختی" می‌ساختند و می‌آراستند.(کاسه‌گر محمدی و توفیق بخت، ۱۳۹۴). بسیاری از مناظر و محوطه‌سازی‌ها در چین بر اساس اصل فنگ شویی ایجاد شده است. برخی از بزرگترین بنای‌های تاریخی این کشور مانند شهر منوعه پکن و دیوار بزرگ چین بر همین اصول بنا شده‌اند.(کاظمی، ۱۳۹۸).

۲- تعریف فنگ شویی

فنگ شویی (به چینی: 風水) که به معنای باد و آب است، یک فلسفه و فن باستانی در چین است و برای پیدا کردن دکوراسیون مناسب و چیدمان درست اشیا در ساختمان‌های مسکونی، تجاری، باغ و غیره استفاده می‌شود تا بهترین اثر را بر سلامتی، شادی، موفقیت، هماهنگی و بهطور کلی انرژی مثبت "چی" داشته باشد. (۱). هدف‌شناخت محیط فیزیکی است تا از طریق بهمود جریان انرژی، بهزیستی را تقویت کند.(بونایتو و همکاران، ۲۰۱۰).

کوین لینچ^۱، پیشگام تحقیقات رفتار محیطی، در کتاب خود، "تصویر شهر"، به این نتیجه رسید که فنگ شویی یک تحلیل پایان باز از محیط است که در آن معانی جدید، اشعار جدید و تحولات بعدی همیشه امکان پذیر است(لینچ، ۱۹۶۰). اندرسون و اندرسون^۲ (۱۹۷۳) تشخیص دادند که فنگ شویی یکی از جنبه‌های بوم شناسی فرنگی چین است و فنگ شویی را "علم سنتی چین در زمینه برنامه ریزی مکانی" خواندند که حاوی "یک بدنۀ ای سازمان بافتۀ از دانش، به شدت کاربردی در عمل و با اهدافی خاص است. برون^۳ (۱۹۹۵) اظهار داشت که فنگ شویی نظامی است که بیانگر رابطه انسان با طبیعت در محیطی از تفکر جامع است و انسان و چشم انداز محیطی در یک سیستم "نظم پایدار" بهم پیوند می‌خورد(مک و جی، ۲۰۰۹). امروزه، همانطور که بسیاری از محققان به دنبال ایجاد درک عمیق تری از این روابط بین محیط زیست انسانی و طبیعی هستند، معماران و متخصصان ساختمان شروع به شناسایی فنگ شویی به عنوان یک الگوی گسترده مرتبط با محیط زیست و معماری می‌کنند. هوانگبو (۱۹۹۹) معتقد است که عمل فنگ شویی امری شهودی شامل انتخاب مکان و سازماندهی فضایی است و با مفهوم غربی هندسه در طراحی معماری شباهت‌های شدیدی دارد(مک و جی، ۲۰۰۹).

فنگ شویی ما را به سمت استفاده دقیق از نور، رنگ، مواد و قرارگیری مبلمان سوق می‌دهد. انرژی منفی را حذف کرده و موجبات آرامش درون، سلامت و برکت در محیط خانه را فراهم می‌آورد. فنگ شویی منعکس کننده این آگاهی فزاینده است که همه چیزها در جهان از درون با هم مرتبط هستند. فنگ شویی یک هنر شهودی است که حس هارمونی در آن بسیار مهم است و شما با چند اصلاح کوچک در چیدمان منزلتان میتوانید انرژی‌ها را با خود هماهنگ کنید. این یک نظریه آرمانی نیست بلکه روشی است که سودمندی آن در طول قرن‌ها ثابت شده است.(جلیلی و اکبری، ۱۳۹۴). مهم‌ترین چیزهایی که باید رعایت کرد، پرهیز از بی‌نظمی و هرگونه انشاستگی، استفاده از رنگ‌های مناسب، خطوط منحنی، در نظر گرفتن جهت‌های مناسب است.

۳- اهمیت فنگ شویی

با توجه به افزایش روند جمعیت در جهان و کوچک شدن محل سکونت افراد و افزایش ساعت کار افراد در خارج از سکونتگاه خود، روح و روان انسان دچار آرزوی شده و در جوامع صنعتی این امر نمود پیدا کرده و نرخ افسردگی در جوانان افزایش و باعث از بین رفتن انگیزه برای ادامه زندگی، بیشتر شده است. چگونه می‌شود که هنرمند بود و از هیچ، هزاران مفهوم در فضای داخلی خلق کنیم تا بتولیم تنوع فضایی در محیط پیرامون خود ایجاد نمود که سرپناه اصلی انسان است و روح و روان انسان را در درون خود می‌پروراند(باقری طلایی و ضیاپخش، ۱۳۹۵). همچنین با توجه به حساسیت مسئله تامین انرژی و حفظ و هدایت آن، باید بکوشیم از آنچه در اختیار ماست بهترین بهره برداری انجام شود تا به نقطه آسایش رسید. راه‌های مختلفی برای این مهم وجود دارد. از جمله فنگ شویی که در دسترس همگان است؛ و هر کس می‌تواند به فراخور آنچه دارد از این دانش بهره بگیرد.(بالالی اسکوبی و زاده مهدی، ۱۳۹۶). فنگ شویی اگر به شکل مناسب به کار گرفته شود، به برقراری تعادل در سیلان انرژی در محیط کمک کرده و امکان خلق خانه‌هایی دارای حداکثر انرژی، سلامتی و هماهنگی در اختیار انسان قرار داده و ما را به سمت استفاده

1 Bonaiuto et al

2 Lynch

3 Anderson and Anderson

4 Bruun

5 Mac & Ge

دقیق از نور، رنگ، مواد و قرارگیری مبلمان سوق می‌دهد. انرژی منفی را حذف کرده و موجبات آرامش درون، سلامت و برکت در محیط خانه را فراهم می‌آورد. فنگ شویی منعکس کننده‌ی این آگاهی فرازینه است که همه چیزها در جهان از درون با هم مرتبط هستند(فرجی اصل و همکاران، ۱۳۹۲).

آنچه در بهره برداری از دانش فنگ شویی مهم است مطابقت دادن آن با امکانات موجود است. ممکن است محلی که شما در آن زندگی می‌کنید یک اتاق کوچک اجاره‌ای باشد یا یک آپارتمان یا یک ویلای بزرگ یا حیاط وسیع. مهم این است که از آنچه در اختیار شماست بهترین بهره برداری انجام شود و تا حد ممکن محل خواب، نشستن، کار و مطالعه شما طوری تنظیم شود که بتوانید به واسطه زندگی در آن بنا آسایش و آرامش کافی داشته باشید و بدانید که جمع کردن چه چیزهایی به دورتان باعث دردرس است و اضافه کردن چه چیزهایی می‌تواند حال شما را تغییر دهد.(کاسه گر محمدی و توفیق بخت، ۱۳۹۴). با استفاده از علم فنگ شویی می‌توان انرژی‌های مثبت و منفی و راه جذب و دفع آنها را یافت و در طراحی فضاهای خود به کار بست تا اهداف مورد نظر چهت زندگی شاد و آرام برای همه افراد در محیط زندگی آنها تحقق یابد.(محمدی و همکاران، ۱۳۹۷).

۴- نقطه "چی" در فنگ شویی

فنگ شویی بر اساس حرکت چی^۱ بنا نهاده شده است. چی در واقع نوعی انرژی است که در همه جا وجود دارد و مدام در حال حرکت از فضای به فضای دیگر است. حال این انرژی دو حالت مثبت (شنگ) و منفی (شا) می‌تواند داشته باشد. نوع مثبت انرژی چی در واقع نشان از این دارد که این انرژی در محیط خانه به درستی در جریان است یعنی چیدمان داخلی خانه به درستی صورت گرفته است و هیچ یک از وسائل خانه به‌گونه‌ای قرار نگرفته‌اند که مانع در مقابل حرکت آزادانه این انرژی باشند. با این حال در صورتی که چیدمان داخلی وسائل به درستی صورت نگیرد این انرژی متعاقباً جریان بسیار نامنظم خواهد داشت یا حتی در جایی راکد باقی خواهد ماند و تبدیل به یک انرژی مخرب به اصطلاح منفی می‌شود (بیری، ۱۳۹۸).

خانه مسکونی، کانون زندگی انسان‌ها به شمار می‌رود. خانه باید شرایطی داشته باشد که بتواند به عنوان محل آرامش انسان عمل نماید. از آنجا که رابطه انسان و محیط رابطه‌ای متقابل بوده، نقش فضای داخلی خانه در القای حس آرامش ساکنین انکارناپذیر است (خدم محمدی و صفری، ۱۳۹۴). جریان مناسب و درست «چی» در خانه بسیار مهم و حیاتی است. اگر «چی» نتواند در خانه جریان داشته باشد، راکد می‌ماند و به انرژی مخرب یا «شاجی» تبدیل می‌شود. این انرژی منفی می‌تواند باعث بدشائی، افسردگی و نقصان سلامت و ثروت شود. می‌گویند «چی» به نرمی در طول خطوط منحنی جریان پیدا می‌کند درحالی که «شاجی» مانند یک تیر نامرئی در طول خطوط صاف و مستقیم عمل می‌کند. به همین دلیل است که در ترتیبات باغ‌های شرقی از خطوط راست و صاف به ندرت استفاده می‌شود. در فلسفه شرق هر چیزی که زنده است، «چی» دارد و «چی» نیز دو قطب مخالف ولی مکمل هم دارد که به «بین» و «یانگ» معروف هستند.

طبق نظر لیو (۱۹۹۵)، نظریه چی بر سه جنبه فنگ شویی تأثیر می‌گذارد:

۱- چی به بنیاد هستی شناختی فنگ شویی تبدیل می‌شود.

۲- این امر منجر به توسعه نظریه "زنگی زنده" در فنگ شویی می‌شود.

۳- معیار کلی قضاوت در مورد عملکرد فنگ شویی می‌شود.

۵- مفاهیم اساسی فنگ شویی

فنگ شویی، دانش چینی باستان که هدف آن ایجاد هماهنگی بین آسمان، زمین و انسان است، هزاران سال است که بر طراحی سنتی ساخته شده محیط زیست در چین تأثیر گذاشته است. پنج مفهوم اساسی فنگ شویی از نظر طراحی محیطی در زیر خلاصه می‌شود:

الف- وحدت بین بهشت و انسان: این اصل اساسی فنگ شویی است، به معنی هماهنگی بین جهان، زمین و انرژی انسان. انرژی در هر دو شکل فیزیکی و نامرئی که در فرهنگ سنتی فنگ شویی چینی به نام "چی" (انرژی طبیعی یا تنفس زندگی) شناخته می‌شود، ارزش گذاری می‌شود. طراحی‌های فنگ شویی برای ایجاد تعادل و محیط هماهنگ است که می‌تواند مقدار زیادی چی خوب تولید کند و چی بد را فیلتر کند (اسکینر، ۱۹۸۲ به نقل از مک و جی، ۲۰۰۹).

ب- عناصر پنجگانه در فنگ شویی: عناصر نقش بسیار مهمی در فنگ شویی ایفا می‌کنند. عناصر ۵ گانه چینی عبارتند از: آب. چوب. خاک. آتش. فلز. (نمودار ۱).

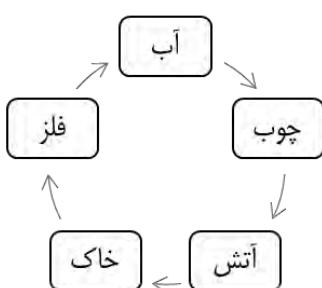
1 Qi or Chi

2 Skinner

بخش عمده فنگ شویی بر روابط میان نیروهای طبیعت استوار است که با ۵ عنصر(ووشینگ^۱) نشان داده می‌شود. در سنت غربی‌ها از ۴ عنصر خاک، هوا، آب و آتش نام برده می‌شود اما در فرهنگ شرقی این عناصر ۵ تا هستند که از ارزش و اهمیت زیادی برخوردارند، شرقی‌ها معتقدند این عناصر نشانگر تغییرات بوده و به ترتیب آب(شوی^۲)، چوب^۳، آتش^۴، خاک^۵ و فلز^۶ یکدیگر را می‌سازند. چرخه مخرب در فنگ شویی چرخه سازنده: این چرخه با عنصر آب اغاز می‌شود و عبارتست از:

- آب، چوب، آتش، خاک، فلز.
- آب: آب چوب را تقذیه می‌کند.
- چوب: چوب سوخت آتش است.
- آتش: آتش خاک را بصورت خاکستر بوجود می‌آورد.
- خاک: خاک فلز را ایجاد می‌کند.
- فلز: فلز می‌تواند به شکل آب مایع شود.

این عناصر تا زمانی مفید هستند که در کنار یکدیگر و بصورت شکل زیر باشند و در غیر اینصورت، در این چرخه جای یکی از عناصر تغییر پیدا کند این چرخه به چرخه‌ای مشکل زا و مخرب تبدیل خواهد شد. چرخه مخرب اینگونه عمل خواهد کرد:

نمودار ۱- چرخه عناصر پنجگانه

چوب خاک را فرسوده خواهد کرد(مجله‌ی دانستنی‌های هنر).

ج- هماهنگی بین و یانگ: چینی‌های باستان معتقد بودند که در همه چیز دو قسمت مخالف وجود دارد: بین و یانگ. بین بیانگر اصول منفلع در طبیعت است که به صورت تاریکی، سرما و رطوبت به نمایش گذاشته شده است. در سطح انسانی، بین نماد زنانگی و منفلع بودن است و همچنین نشان دهنده قلمرو مردگان است. یانگ نمایانگر اصول فعلال در طبیعت است که توسط نور، گرما و خشکی به نمایش گذاشته می‌شود. در سطح انسانی، یانگ نماد مردانگی و فعل بودن است و همچنین نشان دهنده قلمرو زندگی است. بین و یانگ در مورد تعادل و هماهنگی در فضایی هستند که هنگام درگیر شدن در فضا برای ایجاد تعادل در زندگی کاربران طراحی شده‌اند (فچوانگ^۷، ۱۹۷۴).

د- فرم مدرسه: فرم مدرسه در درجه اول بر اساس تأیید پیکربندی فیزیکی کوه‌ها و مسیرهای آب اطراف مکان‌ها و ساختمان‌ها است. این عناصر از اصول رویکرد فرم مدرسه تشکیل شده بودند و به عنوان "پنج راز جغرافیایی" شناخته می‌شدند، یعنی اژدها، شن، آب، غار و جهت (لیپ، ۱۹۷۹). به طور همزمان، رویکرد فرم مدرسه از نظر علمی در تجزیه و تحلیل محیط ساخته شده شناخته شده است(هی، ۱۹۹۰؛ وانگ، ۱۹۹۲؛ چنگ و کونگ، ۱۹۹۳؛ مک و نگ، ۲۰۰۵، مک و نگ، ۲۰۰۸).

۵- تعادل بین فضای داخلی و خارجی: هنگام توصیف شرایط سایت و طراحی ساختمان‌ها، بیشتر متون فنگ شویی، مانند یانگ ژایی شی شو (ده کتاب در مورد خانه‌های زندگی)، فضا را به "فرم بیرونی" (بیرونی) و "فرم داخلی" (داخلی)، طبق نظر لی (۱۹۸۶)، فرم داخلی را می‌توان به عنوان مکان سایت، شرایطی که سایت را احاطه کرده‌اند، شرایط توپوگرافی سایت و شکل سایت را شناسایی کرد. فرم داخلی را می‌توان به عنوان نقشه ساختمان، ارتفاعات ساختمان و عناصر ساختمان شناسایی کرد. مفهوم مدل فنگ شویی نه تنها در انتخاب منظر و سایت به کار می‌رود، بلکه می‌تواند در چیدمان داخلی ساختمان‌ها نیز به کار رود؛ بنابراین، خواه در برخورد با عناصر فیزیکی یا توپوگرافی باشد، یا ساختار مسکن، یا روابط متناسب فضای داخلی ساختمان، هنوز همان اصول و روابط مدل فنگ شویی اعمال می‌شود. دانشمندان فنگ شویی، چنگ و کونگ (۱۹۹۳) طبقه‌بندی بیشتری از فضا را به چهار مأمور طراحی ارائه دادند: محیط اطراف، نمای خارجی، نمای داخلی و چیدمان داخلی (نمودار ۲).

1 WuShing

2 SHUI

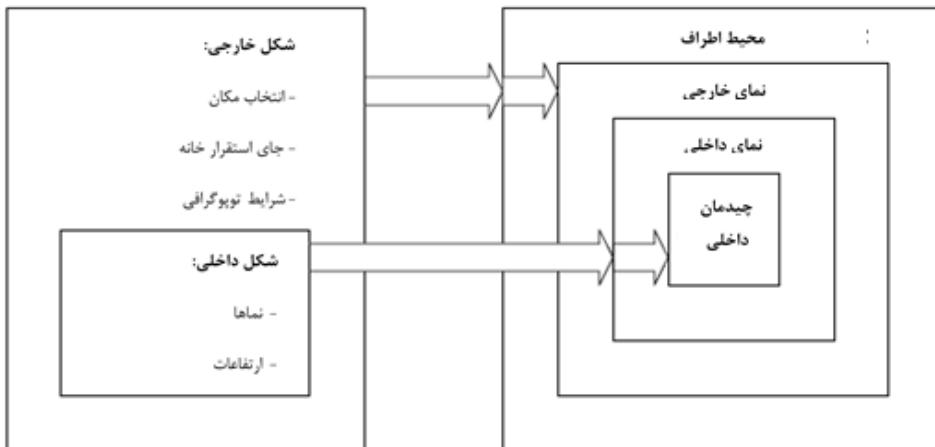
3 MU

4 HOU

5 TU

6 CHIN

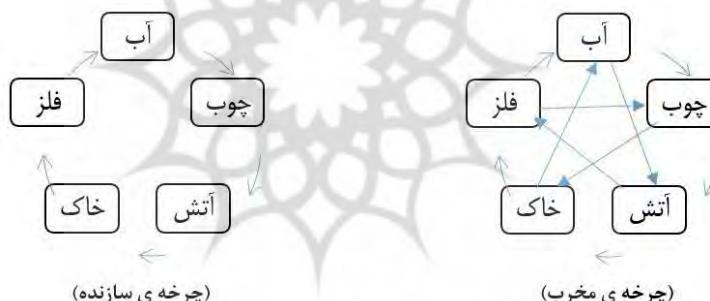
7 Feuchtwang

نمودار ۲- اجزای مدل (مک، ۲۰۰۹)

۶- کاربرد عناصر پنجگانه در جریان دهی مناسب به انرژی چی

ساده ترین راه برای ایجاد تغییر در زندگی، استفاده از فنگ شویی برای وارد نمودن انرژی به زندگی است. این کار با استفاده از رنگ‌های مخصوص فنگ شویی برای بدست آوردن نتایج مورد نظر انجام می‌گیرد. رنگها، قدرتمند هستند زیرا نوعی نور می‌باشند و مکانهای زیادی در خانه نیازمند نور هستند. یکی از اصول اساسی فنگ شویی، اصل عناصر پنجگانه است که طبق آن، ۵ عنصر به روشهای خاصی با هم رابطه دارند که این روشها را معمولاً چرخه‌های سازنده و مخرب می‌نامند. هر عنصر فنگ شویی دارای رنگی خاص است و رنگ ساده ترین راه برای استفاده از اصل عناصر پنجگانه برای توازن بخشیدن به محل شما توسط فنگ شویی است. (شفاعتی، ۱۳۹۲).

نمودار ۳- چرخه‌های مخرب و سازنده پنج عنصر (والترز، ۱۹۸۹)

۷- عناصر پنجگانه و رنگ‌های مرتبط به آن عبارتند از:

- چوب: سبز قهوه ای
- آتش: قرمز، زرد تند، نارنجی، ارغوانی، صورتی
- خاک: زرد روشن، رنگ خاک/ماسه، قهوه ای روشن
- فلز: سفید، خاکستری
- آب: آبی، سیاه

دانستن نحوه استفاده از رنگ‌ها از دیدگاه فنگ شویی برای تقویت محیط مورد نظر و ایجاد توازن در آن، شاید در ظاهر پیچیده بنظر آید، ولی در واقع این مساله قاعده مند است. به عنوان مثال، انرژی ناحیه فنگ شویی به شهرت و اعتبار شما مرتبط است. در واقع «نور یا آتش» در آن است و انرژی این ناحیه با تصویری که مردم از شما دارند و نگاه آنها به شما مرتبط است و نشاندهنده این است که چقدر در ایجاد و حفظ نور/هویت/ارزشها ایمان ثابت قدم هستید. عنصر جنوبی فنگ شویی آتش است و رنگ‌های مرتبط به آن عبارتند از: قرمز، ارغوانی، صورتی، زرد و نارنجی. مسلماً نمی‌توانید آتش خودتان را خاموش کنید و لذا نمی‌بایستی آبی و سیاه را به قسمت جنوبی فنگ شویی خانه تان بیاورید (چون عنصر آب، آتش را خاموش می‌کند).

- رنگ سبز برای بهبود سلامت و توازن زندگی خانوادگی است و در قسمت شرق فنگ شویی خانه استفاده می‌شود.
  - رنگ آبی از نظر فنگ شویی، رنگی مطلوب برای قسمت شمالی برای حمایت و کمک به شما برای اجرای برنامه‌های شغلی تان است و یا در قسمت شرقی (سلامت/خانواده) و جنوب شرق (موفقیت/ثروت) برای تقویت عنصر چوب استفاده می‌شود.
  - برای داشتن اوقاتی خوش و دور هم بودنهاش شاد، از مقداری رنگ قرمز در جنوب استفاده کنید.
  - رنگ سفید یکدست در غرب سبب حمایت از تلاشهای خلاقانه شما می‌شود. قبل از استفاده از رنگها برای بهبود کیفیت برخی موارد در محیط مورد نظر، بهتر است که الگوی نور روزانه در آن محیط و نحوه ارتباط آن با سایر «موجودات» خانه نظیر مبلمان، وسایل دکوری و هنری و ... بررسی شوند.(شافتی، ۱۳۹۲).
- به کمک عناصر یا انرژی‌های پنجگانه، جریان انرژی چی در خانه یا آپارتمان تسهیل می‌شود. بدین ترتیب این عناصر میتوانند نوع خاصی از انرژی را کاهش یا افزایش دهند. دستیابی به تعادل میان انرژی‌های مختلف نیز امکان پذیر می‌شود. بدین منظور باید اشیایی را که با انرژی خاصی در ارتباطند در محل های مناسبی قرار داد. بطور مثال برای تقویت انرژی چی در قسمت شمال خانه باید از انرژی آب و تولید آن به وسیله انرژی فلز جلوگیری کرد. فلاتات چون برج، نقره، برنز و فلاتات گرانبهای و فرم‌های گرد و بیضی شکل هایی از انرژی فلاتند. آب خالص و شیشه، همچنین فرم‌های غیرهندسی و رنگ سیاه سمبیل های انرژی آب هستند. بطور مثال می‌توان از آکواریوم یا اشیایی از جنس شیشه که بر پایه سیاه رنگی قرار گرفته باشد بهره گیرید. همچنین می‌توانید از اشیای برنجی یا نقره ای با فرم گرد استفاده کنید؛ مثلاً قاب عکس یا جای پاکت نامه فلزی. بدین وسیله انرژی چی در قسمت شمالی افزایش می‌یابد؛ اما اگر بخواهید انرژی چی را در قسمت شمالی خانه یا اتاق کاهش دهید باید باشد بالعکس عمل کنید چون انرژی چوب باعث تضعیف عنصر آب می‌شود، بنابراین باید انرژی چوب را تقویت کنید. برای این منظور می‌توان از اشیای مستطیل شکل و بلند از چوب مثلاً گیاهان بلند در گلدان های سبزرنگ بهره گرفت. استفاده از آبازور پایه بلندی که نور آن به طرف سقف بتابد نیز میسر است.
- مسلمانی می‌توان از چوب، آتش، خاک، فلز و آب به صورت خالص نیز استفاده کرد. اگر این امر امکان پذیر نباشد می‌توان با استفاده از اشیای به خصوصی انرژی موردنظر را کاهش یا افزایش داد. در این بخش از بحث موردنظر فهرستی از آنها برای بهره گیری از عناصر پنجگانه آورده شده است:
- ۱- آب: آکواریوم، فواره های کوچک مخصوص داخل اتاق (آب نما)، اشیای شیشه ای، اشیایی به رنگ سیاه، ارچه مشکی، اشیایی با فرم های غیرهندسی.
  - ۲- چوب: گیاهان، اشیای چوبی، کاغذ، اشیایی با فرم بلند و باریک، رنگ سبز.
  - ۳- آتش: شومینه، اشیایی به رنگ قرمز و فرم های تیز.
  - ۴- خاک: اشیایی به رنگ قهوه ای، اشیایی گچی، اشکال بهم پیوسته، پهن، مسطح و صاف، چینی، سفال، سرامیک و الیاف طبیعی.
  - ۵- فلز: اشیای فلزی گرد و بیضی شکل.(شوارتس، ۱۳۸۳).

نتایج تحقیقات متعدد، آثار مثبت بکارگیری مفاهیم و اصول فنگ شویی را در فضاهای مختلف نشان می‌دهد. بطور مثال یافته های تحقیق مک و جی^۱ (۲۰۰۹) در پژوهش خود با عنوان "بکارگیری اصول علمی فنگ شویی برای ساختمانهای اداری سیدنی" نشان داده که بکارگیری مفاهیم فنگ شویی در ایجاد فضای لذت بخش و تعادل بین محیط طبیعی و محیط ساخته شده است و مفاهیم فنگ شویی بر تعادل و هماهنگی فرم های فیزیکی و آرایش فضایی که اندازه گیری و تعیین آنها دشوار است، تأکید داشته است. چو و هان^۲ (۲۰۱۹) در مطالعه خود نتیجه گرفتند که بکارگیری اندیشه های علم فنگ شویی می‌تواند در ایجاد سیستم های معماری امروزین بکار رود.

۸- نتیجه گیری و پیشنهادها

در چند دهه ای اخیر با شتاب های ناشی از پیشرفت های تکنولوژیک، علاوه بر پیامدهای مثبت، موجبات افزایش تنش را در جوامع فراهم کرده و محیط طبیعی انسان را به محیطی مصنوعی تبدیل کرده است. زندگی در این عصر مشکلات فروانی مانند اضطراب، استرس و مشکلات روحی را به همراه دارد. با توجه به حساسیت مسئله تامین انرژی و حفظ و هدایت آن، باید کوشید از آنچه در اختیار ماست بهترین بهره برداری انجام شود تا به نقطه آسایش رسید. راه های مختلفی برای این مهم وجود دارد. از جمله

¹ Schwartz

² Mac & Ge

³ Choe & han

فنگ شویی که در دسترس همگان است؛ و هر کس می تواند به فراخور آنچه دارد از این دانش بهره بگیرد. فنگ شویی انسان را به سمت استفاده‌ی دقیق از نور، رنگ، مواد و قرارگیری مبلمان سوق می دهد. انرژی منفی را حذف کرده و موجبات سلامت روح و برکت در محیط خانه را فراهم می آورد. طراحی مناسب و اصلاح دکوراسیون خانه به شیوه ای که انرژی های مثبت، راحت تر جریان یابند، می تواند در ایجاد یک زندگی خوب و موفق برای ساکنین خانه تأثیر بسزایی بگذارد. این امر، لزوم توجه طراحان داخلی را به این علم برای ایجاد هماهنگی بهتر میان انرژی های ذکر شده در جهت رسیدن به آرامش را می طلبد.

منابع:

۱. باقری طولابی، طلوع و ضیابخش، ندا. (۱۳۹۵). عنوان مقاله: بررسی تاثیر روانشناسی محیط بر معماری داخلی به منظور ایجاد حس آرامش در محیط مسکونی با رویکرد فضای سبز داخلی. کنفرانس بین المللی معماری، شهرسازی، مهندسی عمران، هنر، محیط زیست، افق های آینده و گذشته نگر، موسسه هنر و معماری، تهران.
  ۲. بلالی اسکوبی، آرینا و زاده مهدی، حدیثه. (۱۳۹۶). فضای آرامش بخش در خانه بررسی مولفه های محیطی تاثیر گذار برای بهبود کیفیت خانه. همایش ملی شهر سبز با محوریت تکنولوژی و انرژی های پاک در عمران، معماری و شهرسازی، تبریز.
  ۳. بیری، آکو. (۱۳۹۸). فنگ شویی در معماری و طراحی داخلی چه تاثیری می گذارد؟ معماری و زندگی، قابل دسترس در: <https://wikisakhtemoon.com>
  ۴. جلیلی، تورج و اکبری، سروش. (۱۳۹۶). کاربرد فنگ شویی در طراحی داخلی منازل مسکونی چین. اولین کنفرانس سالانه پژوهش های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری.
  ۵. خادم محمدی، فاطمه و صفری، حسین. (۱۳۹۴). تاثیر معماری داخلی خانه بر آرامش ساکنین. دومین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در عمران، معماری و شهرسازی، استانبول، ترکیه، ۲۴ اسفندماه.
  ۶. شفاعتی، ق. (۱۳۹۲). فنگ شویی: رابطه بین عناصر پنجگانه و شکلها. مجتمع تولیدی آبیان و کشاورزی سیحان. قابل دسترس در
  ۷. شوارتس، گئورگیا. (۱۳۸۳). فنگ شویی: سالم زیستن با تعلیمات هارمونیک چینی. ترجمه ملیندا اسکندری، نشر ققنوس، تهران.
  ۸. فرجی اصل، مسعود و قدیمی، علیرضا و دراج، پریسا. (۱۳۹۲). کاربرد فنگ شویی در طراحی داخلی منازل مسکونی، سومین همایش ملی معماری داخلی و دکوراسیون، اصفهان
  ۹. کاسه گر محمدی، شعیب و توفیق بخت، ملیکا. (۱۳۹۴). بررسی توانمندی های دانش فنگ شویی در راستای بهبود کیفیت فضای زندگی انسان. اولین کنفرانس سالانه پژوهش های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری.
  ۱۰. کاظمی، فائزه. (۱۳۹۸). فنگ شویی و تاثیر آن در زندگی. مجله تخصصی آراد مگ.
  ۱۱. مجله‌ی دانستنی‌های هنر. دانستنی‌های هنر و دکوراسیون، تاثیر چرخه‌های سازنده و مخرب در فنگ‌شویی. قابل دسترس در http://lilit.ir/INDEX_html
  ۱۲. محمدی، عرفان و همکاران. (۱۳۹۷). تاثیر فنگ شویی بر ایجاد آرامش در دکوراسیون داخلی. سومین کنفرانس بین المللی عمران، معماری و طراحی شهری، تبریز.
  ۱۳. مهدوی، مریم و غلامعلی، زهرا. (۱۳۹۲). رابطه‌ی هنر فنگ شویی در طراحی داخلی و آرامش روحی، سومین همایش ملی معماری داخلی و دکوراسیون، اصفهان،
14. Bonaiuto, m et al.(2010). "FENG SHUI" AND ENVIRONMENTAL PSYCHOLOGY: A CRITICAL COMPARISON. Journal of Architectural and Planning ResearchT Vol. 27, No. 1 (Spring, 2010), pp: 23-34.
15. Choe, Seung-Ju & Han, Seung-Hoon.(2019). Applicability of Feng Shui Thoughts for Sustainable Space Planning and Evaluation in Korea Verified Using Three-Dimensional Digital Mapping and Simulations. ; <https://doi.org/10.3390/su11205578>.
16. Walters, D. (1989) Chinese Geomancy. Longmead, Element Books.
17. <http://fisher.blogfa.com/post/183>
18. <https://elearnpars.org/article/article-Feng-Shui12>
19. <https://www.beytoote.com/mode/decor/feng2-shui2-use.html>

سال هفتم، شماره ۲ (پیاپی: ۴)، تابستان (شیر) ۱۴۰۰

۶

فناوری مهندسی
 ISSN2476-5368

